

Ministerstwo
Infrastruktury

Departament Gospodarki Wodnej

Znak pisma: DGW-6.051.1.2025

Warszawa, 21 lutego 2025

Pan

Grzegorz Swoboda

Przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 6 grudnia 2024 r. przekazujące stanowisko zgromadzenia ogólnego związku w sprawie kierunków działań jakie należy podjąć w celu uniknięcia lub zminimalizowania skutków kolejnych zdarzeń powodziowych, chciałbym serdecznie podziękować za przekazane rekomendacje zmian w gospodarce wodnej, a także w innych działach mających wpływ na zarządzanie ryzykiem powodziowym w Polsce.

Dziękuję za przekazanie propozycji działań zmniejszających ryzyko powodziowe, które zostaną przeanalizowane w ramach prowadzonych w Ministerstwie Infrastruktury prac w zakresie możliwości zmian prawnych wpływających na ochronę przeciwpowodziową w Polsce.

Obecnie w Ministerstwie Infrastruktury trwają prace koncepcyjne w zakresie planowanych zmian w funkcjonowaniu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP) oraz zmian ustawy z 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, z późn. zm.) w obszarze gospodarki wodnej. Realizowane są również działania służące pozyskaniu funduszy z Banku Światowego. Dzięki tym środkom możliwe będzie wzmocnienie krajowej infrastruktury przeciwpowodziowej. Równoległe także trwają prace nad zmianą koncepcji finansowania PGW WP.

Ministerstwo Infrastruktury priorytetowo traktuje potrzebę zmniejszania ryzyka powodziowego. Minister właściwy ds. gospodarki wodnej, poprzez swoją jednostkę podległą – PGW Wody Polskie, podejmuje szereg działań służących rozwojowi systemu ochrony przed powodzią i utrzymania infrastruktury wodnej w należytym stanie.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców terenów zagrożonych powodzią, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (dalej: PGW Wody Polskie), zgodnie z Dyrektywą Powodziową oraz ustawą – Prawo wodne, przygotowuje plany zarządzania ryzykiem powodziowym. W zakresie planowanych działań przeciwpowodziowych w ww.

Infolinia: +48 22 630 10 00

kancelaria@mi.gov.pl

www.m.gov.pl/web/infrastruktura

Ministerstwo Infrastruktury

ul. Chałubińskiego 4/6

00-928 Warszawa

Śląski Związek Gmin i Powiatów w Katowicach

Wpł. dn. 05/02/25
L.dz. 157

05.02.25
[Signature]

p. Starosta G. Swoboda → dw
p. Burmistrz M. Bielecki → dw
p. 10 p. OBB → informacje dla komisji ad hoc 20
p. PB → informacje dla zespołu ds. 24
p. MŁ → dw
p. JK - kopie

planach zaplanowano szereg działań technicznych (w tym budowę zbiorników retencyjnych), jak również nietechnicznych.

Zgodnie z przekazanymi informacjami PGW Wody Polskie we współpracy ze środowiskiem naukowym opracowuje aktualnie Program redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej. Dla Programu zostaną przeprowadzone konsultacje społeczne na terenach nim objętych. W ramach konsultacji planowane jest przeprowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców i samorządów. W ślad za powyższym programem Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie planują opracowanie również programów redukcji ryzyka powodziowego dla poszczególnych zlewni rzek Białej i Iłownicy, Bystrzycy, Bobru, Kaczawy, Osobłogi, Olzy, Opawy, Białej Głuchotańskiej oraz Ścinawki.

W ramach prowadzonych inicjatyw i działań edukacyjnych Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, zgodnie z przekazanymi informacjami, podkreśla znaczenie zbiorników retencyjnych (i szerzej – infrastruktury hydrotechnicznej) w łagodzeniu skutków ekstremalnych zjawisk, takich jak powódzie i susze. W ramach spotkań dot. konsultacji społecznych (w szczególności przy okazji aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym), omawia się, jeśli zaistnieje potrzeba, rolę i znaczenie zbiorników. Po ubiegłorocznej powodzi pracownicy PGW Wody Polskie brali udział w ponad 600 spotkaniach poświęconych kwestii usuwania skutków powodzi i wzmacniania ochrony przeciwpowodziowej na Dolnym Śląsku i Opolszczyźnie, w których uczestniczyli w szczególności mieszkańcy oraz przedstawiciele: samorządów lokalnych, służb reagowania kryzysowego, Ministerstwa Infrastruktury .

Niemniej należy podkreślić, iż zadania inwestycyjne PGW WP, mające na celu ochronę przed ekstremalnymi zjawiskami powodziowymi wynikającymi ze zmian klimatu, zgodnie z informacjami PGW Wody Polskie, są skomplikowane, kosztochłonne i wymagają ingerencji w środowisko naturalne, przy zachowaniu najwyższych standardów w myśl zasady „do no significant harm”. Należy przy tym dodać, że budowa zbiorników przeciwpowodziowych oprócz zapewnienia odpowiedniego finansowania, musi być poprzedzona wykonaniem dokumentacji projektowej, w tym niezbędnych decyzji administracyjnych i pozwoleń, wykupem gruntów oraz wypłatą odszkodowań w związku z koniecznością dokonania wywłaszczeń. W przypadku zasadności dokonania wywłaszczeń na potrzeby budowy zbiornika przeciwpowodziowego PGW Wody Polskie nawiązuje dialog społeczny, który niekiedy kończy się decyzją o odstąpieniu od realizacji inwestycji w związku z brakiem aprobaty lokalnej społeczności.

Odnosząc się do kwestii finansowania inwestycji przeciwpowodziowych należy wyjaśnić, że zadania PGW Wody Polskie polegające m.in. na budowie zbiorników, w dużej mierze są realizowane dzięki środkom zewnętrznym, w tym środkom z Unii Europejskiej, czy Banku Światowego. Ministerstwo Infrastruktury, prowadząc nadzór nad realizacją przez Wody Polskie projektów przeciwpowodziowych, podejmuje we współpracy z ww.

jednostką działania mające na celu systematyczne zwiększanie finansowania prac inwestycyjnych na ciekach.

Dodatkowo informuję, iż od 11 stycznia 2025 r. zaczęła obowiązywać ustawa z 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1940), wprowadzająca obowiązek sporządzania, w ramach miejskich planów adaptacji, koncepcji zagospodarowania na terenie miasta wód opadowych i roztopowych będących skutkiem opadów atmosferycznych.

W związku z powyższym PGW Wody Polskie przygotowało „Poradnik dla miast - Identyfikacja obszarów zagrożonych wodami opadowymi”, który wskazuje możliwości i kierunki prac, jakie należy podjąć, aby ograniczyć ryzyko powodziowe na terenach miejskich. Poradnik ma na celu przede wszystkim wesprzeć miasta i gminy w zakresie prac dotyczących problematyki powodzi opadowych na ich obszarach. Opracowanie dostępne jest na stronie <https://stoppowodzi.pl/materialy-wspierajace/>.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, z późn. zm.), ustawa z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, a także ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm) pozostaje we właściwości Ministra Rozwoju i Technologii, jako ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

W zakresie podnoszonego nieposiadania przez spółki wodne dostępu do zasobów ewidencji gruntów informuję, że w oparciu o interpretację Ministerstwa Rozwoju i Technologii przepisów regulujących kwestie nieodpłatnego udostępniania danych z ewidencji gruntów i budynków, zgodnie z art. 40a ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1151, z późn. zm.) udostępnianie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym danych ewidencji gruntów i budynków, co do zasady, odbywa się odpłatnie. Niemniej jednak enumeratywnie wymienione odstępstwa od tej zasady przewiduje ust. 2 ww. przepisu. W szczególności dane państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego mogą być udostępniane nieodpłatnie m.in. na podstawie art. 15 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1557, z późn. zm.). W myśl powyższego przepisu, podmiot prowadzący rejestr publiczny ma obowiązek zapewnić podmiotowi publicznemu albo podmiotowi niebędącemu podmiotem publicznym, realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, nieodpłatny dostęp do danych zgromadzonych w prowadzonym rejestrze

(w tym do danych gromadzonych w bazie danych ewidencji gruntów i budynków), w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań.

Należy zauważyć, że przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne w art. 441 ust. 1 wskazują, że przedmiotowe spółki wodne, będące niepublicznymi formami organizacyjnymi, zrzeszającymi osoby fizyczne lub prawne na zasadzie dobrowolności, mają na celu zaspokajanie wskazanych przepisami ustawy potrzeb w zakresie gospodarowania wodami. Katalog działań z obszaru gospodarowania wodami został dookreślony w art. 441 ust. 3 ww. ustawy, wskazując, że spółki wodne mogą być tworzone w szczególności, m.in. do wykonywania, utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń służących do ochrony przed powodzią, zapewnienia wody dla ludności, w tym uzdatniania i dostarczania wody, odwadniania gruntów zabudowanych lub zurbanizowanych. Warto podkreślić, że wskazany katalog ma charakter otwarty, o czym świadczy posłużenie się przez ustawodawcę zwrotem „w szczególności”.

Spółki wodne oprócz działań na rzecz swoich członków, mogą realizować także działania celu publicznego, oraz podejmować inicjatywy zlecone przez podmioty publiczne. W opisanym zakresie, dostęp spółki wodnej do danych zgromadzonych w rejestrze publicznym, w tym w ewidencji gruntów i budynków powinien mieć charakter nieodpłatny.

Z poważaniem

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Maciej Thorz

Zastępca Dyrektora

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1618424.8610030.6227180
Nazwa dokumentu	Odpowiedź na pismo.pdf
Tytuł dokumentu	Odpowiedź na pismo
Sygnatura dokumentu	DGW-6.051.1.2025
Data dokumentu	21.02.2025
Skrót dokumentu	BAE0FA7E8984A81A0263F8112020388E646B5FE0
Wersja dokumentu	1.4
Data podpisu	21.02.2025 14:03:44
Podpisane przez	Maciej Alojzy Thorz Zastępca Dyrektora
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.126.43.43.

Data wydruku: 25.02.2025

Autor wydruku: Urbanowicz Ewa (Główny Specjalista)

